

Bilag 2

Udviklingsplan for Sølund

Lovgivningen stiller krav om, at der i rammeaftalen sættes fokus på udvikling af sociale tilbud med mere end 100 døgnpladser. I regionen findes Landsbyen Sølund med mere end 100 døgnpladser og Skanderborg Kommune har udarbejdet en udviklingsplan for tilbuddet.

Baggrund

Denne udviklingsplan for Landsbyen Sølund i Skanderborg Kommune er udarbejdet i henhold til Bekendtgørelse om rammeaftaler mv. på det sociale område og på det almene boligområde § 7 og § 9 i Lov om Social Service (herefter SL). Udviklingsplanen indgår som en del af rammeaftalen for 2015.

Landsbyen Sølund ligger i Skanderborg, drives af Skanderborg Kommune som kommunens største kontraktholder, og er landets største tilbud af sin art med ca. 750 ansatte.

Med snart 80 år bag sig som tilbud til psykisk og fysisk udviklingshæmmede danner Landsbyen Sølund i dag rammen om en bred og mange facetteret tilbudsvifte. Landsbyen Sølund tilbyder således boliger, støtte-/ samværs-/ aktivitets- /trænings- og undervisningstilbud til voksne mennesker, der er karakteriseret ved at have "*væsentlig og varig fysisk og psykisk funktionsnedsættelse*".

Tilbuddene understøttes af en række specialiserede sundhedsfaglige ydelser og en række servicefunktioner, som også drives i landsbyen.

I tilknytning til Landsbyen Sølund drives en indtægtsdækket kursus- og konsulentenhed - **VISS.dk** (*Videnscenter Skanderborg Sølund*). VISS.dk er oprettet i et samarbejde mellem Sølund og Skanderborg Kommune og tilbyder undervisning, konsulentytelser og supervision på landsplan. Hovedsigtet er kvalificering af den samlede indsats overfor børn, unge og voksne med udviklingshæmning samt kvalificering af indsatser, der ligger i gråzonefeltet hertil (demens, sindslidelser mv.).

VISS.dk er endvidere tovholder for Landsbyen Sølunds opgave som officiel VISO leverandør (Den nationale Videns - og Specialrådgivnings Organisation) – en opgave hvor Sølund leverer ydelser på landsplan.

Tilbuddene i Landsbyen Sølund gives i henhold til SL §§ 83-85 (praktisk pædagogisk bistand), §§ 107 +108 (midlertidigt + længerevarende ophold) og Lov om Almene boliger § 105. Aflastningspladser og pladser i Enkeltmandsprojektet drives i henhold til § 107 i SL. Endvidere tilbydes aktivitets- og samværstilbud i henhold til SL § 104 samt særlige tilrettelagt undervisningstilbud (STU) i henhold til Lov om ungdomsuddannelse til unge med særlige behov.

Landsbyen Sølund udbyder i alt op til ca. 240 døgnpladser, der spænder over 18 takstgrupper. Dette inkluderer p.t. 7 pladser i Enkeltmandsprojektet i henhold til SL § 107. Endvidere udbydes 185 pladser i henhold til SL 104 (aktivitets- og samværstilbud) samt 12 STU pladser.

Landsbyen Sølund samarbejder pt. med 36 køberkommuner fra hele landet. De største aftagere af pladser i landsbyen ligger primært i Region Midt, hvoraf Aarhus Kommune fortsat er Landsbyen Sølunds største køber med ca. 100 pladser.

Skanderborg Kommuner benytter selv ca. 10 % af pladserne.

Det samlede nettobudget for Landsbyen Sølund udgør ca. **kr. 230.828.000** (budget 2014 tal).

Heraf afholder Skanderborg Kommune udgifterne til vederlagsfri fysioterapi og hjemmesygeplejeydelser – i alt **kr.2.100.000,-**. Hertil afholder Region Midt den fulde lønudgift på ca. 800.000,- til landsbyens huslæge. Udgifterne til læge, vederlagsfri fysioterapi og hjemmesygepleje indgår ikke i takstgrundlaget.

VISS.dk har et selvstændigt og fuldt indtægtsdækket budget på ca. **kr. 7.500.000** (budget 2014 tal).

Landsbyen Sølunds målgruppe

Status og ændringer

Beboerne i landsbyen Sølund har alle som hovedproblematik en **væsentlig og varig nedsat fysisk og psykisk funktionsnedsættelse**. Mange af beboerne har yderligere handicaps og hjerneskader såsom autismespektrum forstyrrelser, Alzheimers, demens, epilepsi, psykiatriske lidelser, tilknytningsforstyrrelser samt, syn - og hørehandicaps.

Det generelle niveau for beboernes *udviklingsalder* er mellem 0-6 år.

De seneste 10 - 15 års ændring af målgruppen (dem som efterspørger et tilbud i Landsbyen Sølund) hen imod beboere med væsentlig højere levealder (med dertil stødende fysiske og mentale komplikationer) og mere sammensatte og komplicerede funktionsnedsættelser ses fortsat. Den faglige imødekommelse af ovennævnte udvikling kræver løbende justering og individualisering af indsatserne – typisk i et tæt udviklingssamarbejde med andre sektorer (ældre/psykiatrien/somatikken).

Efterspørgsel på pladser - status

Landsbyen Sølund optager selv på egen venteliste. Ventelisten ser således ud **pr. 1.2.2014**:

- 35 borgere venter på tilbud om plads
- De 35 borgere kommer fra 13 forskellige kommuner – heraf 11 fra Skanderborg Kommune og 12 fra Århus kommune. De sidste 12 ventende kommer fra andre kommuner over hele landet. Der ses fortsat en tendens til stor efterspørgsel på pladser fra sjællandske kommuner.
- Borgerne på ventelisten kan primært henregnes til den tungeste gruppe indenfor målgruppen i forhold til plejebehov og udad reagerende adfærd (typisk yngre med svære autisme spektrum forstyrrelser).

Landsbyen Sølund oplever således fortsat ingen problemer med at få pladserne besat, men til stadig en udfordring organisatorisk og fagligt i forhold til at matche efterspørgsel og behov i forhold til de 14 boenheders subspecialisering.

Fokus og udviklingsmål for 2015.

- Et fortsat vigtigt element i og forudsætning, for at Sølund kan løfte og udvikle opgavevaretagelsen som et højt specialiseret landsdækkende tilbud, er den **integreede sundhedsfaglige** behandlingsindsats i den daglige pædagogiske og plejemæssige opgaveløsning – specielt set i lyset af de seneste års udvikling i målgruppen.

Med den aftale, der nu er indgået med kommunerne i Region Midt, omkring udskillelse af en andel af de samlede ressourcer til sundhedsfaglig indsats fra taksterne, vurderes det nu essentielt at få opsamlet større grad af viden om effekten – fagligt såvel som økonomisk - af det tætte og integrerede samarbejde.

Denne grundlæggende viden skal bl.a. bruges i en mere langsigtet og strategisk udvikling af Landsbyen Sølund i forhold til Sølunds nuværende status som det største og mest specialiserede tilbud af sin art i landet.

- Med en gennemgående og endt analysegennemgang af landsbyens understøttende/tværgående funktioner og ydelser (administration, køkkendrift, pedel-/håndværkerydelser, tværgående aktivitetstilbud) som fundament for at imødekomme reduktioner svarende til den i sin tid besluttede 6 % takstreduktion i løbet af årene 2012 – 2014 skal den sidste og endelige del af den samlede implementering af de besluttede effektiviseringer, reduktioner og ændrede arbejdsgange/ ydelser

sikres. I 2015 konsolideres således de afsluttende tiltag i form af servicereduktioner, omorganiseringer og nye arbejdsgange.

- En af Skanderborg kommune udarbejdet Masterplan for Sølunds udvikling hen imod årene 2020 – 2030 skal i samarbejde med Region Midt/kommunerne i Region Midt drøftes med henblik på at tydeliggøre konjunkturerne for Sølunds fremtidige udvikling. Målet er dels at skabe et fælles og samlet overblik over ændringer i behov, efterspørgsel og faglig udvikling – herunder scenarier for alternativ brug af den samlede bygningsmasse, og dels at tilvejebringe et fælleskommunalt ansvar for Sølunds fremtid.